

ویژه نامه وفات حضرت معصومه علیها السلام

کلمه سید

درآمد: فروغ فاطمی

نور هر جا باشد مایه رشد و بالندگی و حیات است. انوار پاک ذریه پیامبر ﷺ در همه جای جهان گسترده است. هر جا نشانی و اثری و مرقد و مزاری از یکی از فرزندان پیامبر خاتم وجود دارد. دل های پاک را جذب کرده و کانونی برای رشد ایمان و همایش مؤمنان و گسترش معنویت دینی و آموزه های اهل بیت شده است. از نسل امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیه السلام سه یادگار عزیز و اثر گذار و پرجاذبه در کشور ما وجود دارند که هر کدام شعاعی از معنویت و جاذبه های ملکوتی را پدید آورده اند. حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در خراسان خطه شرق کشور حضرت معصومه علیه السلام در قم و مناطق مرکزی ایران حضرت شاهچراغ احمد بن موسی علیه السلام در خطه فارس و شیراز کشورمان در سایه این سه خورشید فروزان که فرزندان بلافصل امام معصوم اند، فروغی ویژه یافته و آثار و برکات مرقد منورشان قرن هاست که نعمت های مادی و معنوی را بر سر و روی این ملت نثار کرده است. خدا را شکر در این نوشته نگاهی به برکات وجودی حضرت معصومه علیه السلام در تاریخ کشورمان و امت شیعه از گذشته تاکنون و با نگاهی به آینده خواهیم داشت.

۱- حرم امامان

قم، طبق روایات حرم اهل بیت علیهم السلام و حریم امامان و پناهگاه شیعیان است.

بانویی در آن مدفون است که بارگاهش چون نگینی در این خطه کویری میدرخشد و حرمش چشمه ای پرفیض و کرامت جوش است که نه تنها کبوتران بر آسمان مزارش عاشقانه طواف میکنند بلکه پروانگان شیفته علم و معرفت و عرفان از سراسر ایران بلکه از کشورهای دیگری همچون حجاز بحرین، هند، پاکستان ترکیه، عراق، سوریه، لبنان و کشورهای آفریقایی و آسیایی دور به این وادی نورآمده و توشه معنوی برگرفته و دانش و دین را به ارمغان برده اند. حوزه علمیه قم به برکت مرقد پاک این با نوپدید آمده و دوام یافته و نورافشانی کرده است و می کند. ایران ما

کلمه سید

از «فروغ رضوی» و «عصمت فاطمی» روشن و مطهر این دو برادر و خواهر یکی از شرق کشور همچون خورشید می‌درخشد و بر ایران بزرگ نور می‌افشاند دیگری در قلب کشور از خاستگاه نهضت مرکزیت حوزه فقاہت و عاصمه تشیع را گرم و پر جنب و جوش حرکت آفرین نگه داشته است.

از زلال فیض این دختر امام و معصومه اهل بیت علیہ السلام مرقد مقدس آن بانوی نور که به توصیه ائمه این شهر کویری طراوت یافته و همواره خرم و شاداب است. و ... دلگشا و خرد افزا و ایمان ساز

این بانوی جوان در دانش و کمال حدیث و فضیلت ایمان و ثبات قدم و اراده و فداکاری و هجرت، پایگاه و جایگاه بلندی داشت و دل‌های عاشقان عترت را مجذوب خود ساخت علمای فرزانه و فقیهان بلند مرتبه به آستان بوسی او افتخار میکنند و قم به برکت ایشان «قم» شده است.

۲- ودیعه اهل بیت علیہ السلام

دختر موسی بن جعفر علیہ السلام در سال ۲۰۱ هجری چشم از جهان فرو میبندد و در تربت قم در قطعه زمینی به نام «بابلان» به خاک سپرده میشود تا ودیعه ای از آل الله به این سرزمین را قداست بخشد و دلها را جذب این آب و خاک کند و مغناطیسی باشد برای جان پاک و روح‌های شیفته حق.

پاره ای از تن اهل بیت علیہ السلام به ودیعت در این شهر مدفون میشود تا نشانی از عشق و ولای این سرزمین و مردمانش به خاندان عصمت باشد. این شهر کویری از آن پس تبدیل به بوستان علم و گلشن فقاہت میشود و ناشر علوم اهل بیت علیہ السلام و لب لباب قرآن و حدیث.

اگر شکوفه «حوزه علمیه» بر این شاخه جدا افتاده از اهل بیت علیہ السلام می‌روید برای نشاط بخشی به مکتب و مرام خاندان رسول است تا بشریت هم از نشاط مکتب، نشاط و حیات یابند.

پس گزاف نیست اگر حضرت معصومه علیہ السلام را با شأن و شرافت و پیوندی که با شجره طیبه و کانون علم و فضیلت و کمال دارد. «فاطمه ثانی» بدانیم.

۳- مرکزیت شیعه

قم از دیرباز و از زمان امامان، مرکز شیعه بوده و چهره‌های برجسته ای از راویان و عالمان از این شهر برخاسته یا در این شهر زیسته اند.

کلمه‌سید

از زلال فیض این دختر امام و معصومه اهل بیت علیهم السلام مرقد مقدس آن بانوی نور که به توصیه ائمه معصومین مزار شیعه شده بر رونق و موقعیت و جاذبه معنوی این شهر افزوده است. به تدریج کتابخانه ها مدارس دینی و بالاخره در سال ۱۳۱۰ هجری حوزه علمیه قم به دست مرحوم آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی تأسیس و احیا می شود و این حوزه که پیشتر هم وجود داشت، جانی تازه می گیرد به همین سبب، مرحوم حائری یزدی به «آیت الله مؤسس» مشهور می شود و فرزندگان بسیاری به این شهر هجرت میکنند و بر وجهه و اعتبار و مرکزیت آن جنبه جهانی می بخشند و آفاق را از انوار قم می آکنند.

زائران بارگاهش و پروانگان شیفته حرمش از سراسر ایران و کشورهای مختلف می آیند تا دل را در کوثر زیارتش صفا بخشند و از علوم اهل بیت علیهم السلام بهره گیرند. این حرم مطهر در دوره های مختلف بازسازی شده، توسعه یافته تا به صورت کنونی، شکوهمند و آبرومند و پرجاذبه شده است.

اینک قم تنها یک شهر نیست، یک «فرهنگ» است. قم، جغرافیا نیست، تاریخ است.

قم یک آبادی نیست، یک تمدن است.

۴- بُعد بین الملل

عظمت و شکوه این شهر و حریم و حرم ریشه در باورهای مقدس مسلمانان و دلدادگان عترت دارد. امروز علاوه بر زائران حرمش از ده ها کشور خارجی هزاران دلباخته در پی آموختن علم دین و فرهنگ تاب تشیع و میراث عترت در این شهر به سر می برند. و در سایه حرم نورانی بانوی کرامت معارف اسلام و قرآن را می آموزند تا مبلغ دین و پیام رسان حوزه و نشر دهنده اندیشه های انقلابی در اقصی نقاط جهان باشند.

کم نیستند دانش آموختگانی که از این حریم و حرم توشه برگرفتند و به کشورهای خود برگشتند و پایه گذار حرکت های علمی، اصلاحی و انقلابی در جای جای جهان شدند و ندای حق سر دادند. این تحقق پیشگویی های امامان ما درباره قم و حضرت شده بر رونق و موقعیت و جاذبه معنوی این شهر افزوده است. به تدریج معصومه است.

امام کاظم می فرماید: «قم، آشیانه آل محمد و پناهگاه شیعیان آنان است».^(۱)

امام صادق می فرماید: «شیعیان و دوستداران ما در قم اند. عمارت و آبادی در قم زیاد خواهد شد و مردم آهنگ قم می کنند و در آن گرد می آیند. به طوری که نهر مخصوص در میان شهرستان قرار میگیرد.»^(۲) (توسعه مدنی و جغرافیایی)

کلمه سید

نیز آن حضرت می فرماید: بزودی کوفه از مؤمنان خالی می شود و علم از آن جمع می شود. همان طور که مار در لانه اش جمع می شود. سپس علم و دانش در شهری که به آن «قم» می گویند، ظاهر می شود و آنجا مرکز علم و فضیلت می شود. ^(۳) (مرکزیت علم دین وفقه اهل بیت)

می فرماید: «علم از قم به سایر بلاد در مشرق و مغرب در همه جا پخش شوند. اطلاع رسانی درباره حجم سرازیر خواهد شد و حجت خدا بر مردم تمام می گردد. آن چنان که احدی بر صفحه زمین باقی نخواهد ماند. که دین به او نرسیده باشد.» ^(۴)

آیا این ها جز تحقق همان پیشگویی های معصومین علیهم السلام است؟

۵- خاستگاه انقلاب

در انقلاب اسلامی در عصر حاضر نیز ندای «قم» بود که بر رواق تاریخ معاصر انعکاس یافت. «۱۹ دی» بارقه ای از دل پر التهاب ساکنان شهر کریمه اهل بیت علیهم السلام بود که درخشید و همه جای ایران را گرفت و به آفاق جهان معاصر دامن کشید و آن «موج خون» به ساحل پیروزی رسید.

شرح این موضوع در این مختصر نمی گنجد.

ایران با نیروی «الله اکبر» روی پای خود ایستاد. ایران «قائم» شد و قم به ثمره «قیام» نشست. در دهه فجر، نوری که از این شهر اهل بیت علیهم السلام درخشیده بود، جهانگیر شد. پیروزی «فتوا» و «مرجعیت» را جشن گرفتیم اینها همه از جوشش چشمه کویر و عصمت قم، حضرت معصومه علیها السلام بود که به برکت مزار او هنوز هم فقه و فلسفه و حدیث و قرآن و ایمان و انقلاب، از این شهر به آفاق گیتی دامن گستر است.

سلسله ای نورانی از قبور علمای دین و شهدای نهضت و فرزندگان در جوار حرم کریمه می درخشد عالمان و شهیدانی همچون آیات عظام حائری یزدی، خوانساری، صدر، علامه طباطبایی، شهید مطهری، شهید مدنی، کلپایگانی، اراکی، بهاء الدینی، بهجت، بروجردی، شیخ فضل الله نوری، شهید قدوسی و... ده ها فرهیخته دیگر که هر کدام سربر استان این با تو نهاده اند و خاک کف پای زائرانش گشته اند. روحشان شاد.

۶- چشم انداز آینده

اینک شهر قم، بعد بین المللی یافته قطب فقاہت و علوم قرآنی و حدیثی و اخلاق و عرفان و خاستگاه انقلاب و پیشتاز در حرکت های نوین انقلابی و الگویی الهام بخش شده است.

ولی نباید به افتخارات گذشته بسنده کرد. ظرفیت قم برای نورافشانی و هدایتگری و الگو شدن در عرصه های مختلف بسی بالاست.

قم یک شهر زیارتی است. باید به جاذبه گردشگری مذهبی آن افزود و امکانات در خور این شهر را فراهم کرد تا در کنار اقامت بیشتر زائران و مسافران از بلاد مختلف بعد اقتصادی این شهر هم تقویت شود.

قم شهری علمی است. تولیدات علمی نرم افزارها کتاب، مجلات و آثار هنری این شهر باید به سهولت در همه جا پخش شوند. اطلاع رسانی درباره حجم تولیدات علمی، دینی این شهر می تواند چرخه ارتباط و تهیه و استفاده از آن را سرعت بخشد. در این عرصه از زمان عقیم و کارهای ناکرده بسیارند.

زائرانی که به عشق حضرت معصومه علیها السلام از هند، پاکستان و کشورهای عربی و آسیایی به این شهر می آیند باید از نظر تبلیغات دینی و دستاوردهای معرفتی تغذیه شوند. این مهم می طلبد که در قم و مجموعه آستان مقدس و حوزه نیروها و امکانات و کادر قوی و مجهز برای این پاسخگویی وجود داشته باشد تا نقش تبلیغی این شهر درخشان تر شود.

امروز قم در کانون توجه جهانیان است. به ویژه حضور مراجع تقلید و حوزه علمیه در این شهر جهانیان را نسبت به آنچه در آن می گذرد، حساس کرده است و سخن حوزه و قم در سطح جهان بازتاب سریع و اثرگذاری دارد.

بیداری و به روز بودن، تحرک و شتاب، غنای محتوایی، ظرافت بیان قوت اطلاع رسانی و نیروهای فعال و کارآمد می تواند شعاع برکات وجودی حضرت معصومه علیها السلام و حرم مطهرش را در مقیاسی وسیع تر افزایش دهد. اینجاست که نقش مبلغان زبان دان جهان شناس و آشنا به نیازها و اولویت ها روشن می شود. اگر قم برای جهانیان، آن گونه که باید شناخته شده نیست، باید آن را شناساند.

شخصیت حضرت معصومه علیها السلام و مشی و مرام اهل بیت علیهم السلام باید بیشتر و بهتر معرفی شود. مرجعیت حوزه و علمای دین باید در مورد خط صحیح دین و قرآن برجسته تر شود. اگر امامان، قم و مردم قم را «حجت» برای مردم دیگر بیان کرده اند. این «حجّیت» باید در عمل اثبات شود.

کلمه سید

کلمه سید

اگر امام رضا علیه السلام فرمود: «بهشت هشت در دارد (یک در، یا) سه در از درهای بهشت برای اهل قم است.»^(۵) باید این درها به وسیله علم و دینداری و هدایتگری و بصیرت، به روی قمی ها و مرتبطين با این شهر گشوده شوند و بستر ورود به این مدینه، از این درو درگاه فراهم آید.

اگر در روایات است که «لولا القمیون لضاع الدین؛ اگر قمی ها نبودند، دین تباه می شد»^(۶) آگاهان این شهر و دیار و عالمان و اندیشمندان فرزانه، باید با بدعت ستیزی و مقابله با خرافه گرایی به این نقش مهم در صیانت از باورهای دینی اقدام کنند و جلوی مذهب سازان منحرف و وابسته را بگیرند.

این عاصمه و این حرم ظرفیت های فراوانی دارند که در پرتو آنها دامنه تأثیرگذاری فرهنگی و دینی قم افزایش می یابد و برکات وجودی حضرت معصومه علیه السلام که مدفن پاکش در این دیار است، گسترده تر می شود. آنچه گفته شد تنها نمی از یمی بود؛ باشد که شاهد شکوفایی بیشتر گل های این حرم باشیم. دنیا، تشنه عطر محمدی صلی الله علیه و آله است.

پی نوشت ها

۱- بحار الانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۴

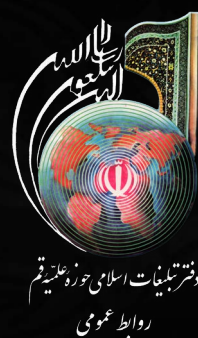
۲- همان، ص ۲۱۵

۳- همان، ص ۲۱۳

۲- همان، ص ۲۱۳

۵- همان، ص ۳۲۸ و ۳۱۶

۶- همان، ص ۲۱۷

نویسنده: حجت الاسلام و المسلمین جواد محدثی

پاسدار اسلام آبان و آذر ۱۳۹۹ - شماره ۴۶۳ و ۴۶۴